Rauman Seudun Lintuharrastajat ry.

Jäsenkirje 1/2019

Puheenjohtajalta

➢ Elämme vaikeita aikoja, ystävä hyvä

Ympäristönsuojelusta ja ilmastonmuutoksesta käytävää keskustelua seuratessa nousevat helposti mieleen otsikon sanat. Jos Luonto-liiton lukuja on uskominen, Ruotsi rökitti Suomen 6-1 uusien luonnonsuojelualueiden rahoituksessa vuonna 2017. Suoluonnon suojelua ei vieläkään ole saatu sille tasolle kuin vuonna 2014 jäädytetyssä soidensuojeluohjelmassa kaavailtiin, eikä hyvin mene metsä- tai kosteikkoluonnolla laajemminkaan.

Suomi on sitoutunut pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden häviämisen vuoteen 2020 mennessä. Äskettäin julkistetun Suomen lajien uhanalaisuudesta kertovan Punaisen kirjan mukaan uhanalaistuminen on kuitenkin nopeutunut: Yli 22 000 arvioidusta lajista 11,9 prosenttia on nyt uhanalaisia, kun osuus vuonna 2010 oli 10,5 prosenttia. Suurin uhanalaisten lajien osuus oli lintujen lajiryhmässä – Suomen 246 pesivästä lintulajista jo yli kolmasosa, peräti 86 lajia (35%), luokiteltiin uhanalaisiksi.

Tärkeimmät syyt lajien uhanalaistumiseen liittyvät elinympäristöjen muutoksiin mm. soiden ojittamisen, metsien hakkuiden ja vesistöjen rehevöitymisen myötä. Useimmat lintuharrastajat ovat varmasti huomanneet metsäkanalintujen ohella mm. hömö- ja töyhtötiaisen vähenemisen. Kannanmuutos on ollut niin rajua, että hömötiainen luokitellaan jo erittäin uhanalaiseksi, kannan pienennyttyä 53% vain 10 vuodessa. Kosteikkolajeista mm. Vuoden lintu 2018, punasotka, on nopeasti katoamassa linnustostamme ja laji luokitellaan uusimmassa arviossa äärimmäisen uhanalaiseksi.

Vaikeina aikoina hyvät ystävät ovat tarpeen. Me lintu- ja luontoharrastajat olemme tärkeitä ystäviä ja tukijoita uhanalaistuville lajeille, ympäristönsuojelijoille ja tutkijoille. Ilman meidän havaintojamme ei linnuston muutoksista tiedettäisi niin paljon kuin tiedetään, eikä lajien uhanalaisuudesta saataisi läheskään yhtä luotettavia arvioita. Jokainen havainto on tärkeä, ja vielä tärkeämpää on havaintojen käytettävissä oleminen. Siksi meillä on Tiira, kaikkien lintuyhdistysten yhteinen havaintotietokanta, joka mahdollistaa tuhansien harrastajien työpanoksen hyödyntämisen suojelutyössä.

Toivoa kuitenkin on, vaikeinakin aikoina. Jokainen tämän jäsenkirjeen saaja on mukana tukemassa suojelutyötä omalla jäsenmaksullaan. Toivottavasti jokainen on mukana myös havaintojaan ilmoittamalla, sillä ilman tietoa emme tiedä, mitä pitäisi suojella.

Aurinkoista kevättä toivottaen, puheenjohtajanne ja retkikumminne Tarja

Rauman Seudun Lintuharrastajat ry
c/o Polttimonkatu 12 A 1, 26100 Rauma

Kotisivut: www.rslh.info, sähköposti: rslh@birdlife.fi, instagram: @rslh_linnut

Ajankohtaistiedotteet: Liity yhdistyksen sähköpostilistalle lähettämällä tyhjä viesti osoitteeseen raumaverkko-subscribe@yahoogroups.com, tai tykkää Facebook-sivustamme!

Jäsenkirje 1/2019

Taitto: Tarja Pajari
Kannen kuva: Staijausta Kylmäpihlajan syysretkellä 2018 / Hannes Halminen

Jäsenmaksut vuonna 2019
- Varsinainen jäsen 22 €
- Nuorisojäsen (alle 20 v.) 12 €
- Perhejäsen 5 €

Liity jäseneksi

Ajankohtaiset

➢ Kauden 2019 toimihenkilöt ja muita kokouskuulumisia

Yhdistyksen sääntömääräisessä syyskokouksessa 4.11.2018 valittiin jatkokaudelle puheenjohtaja Tarja Pajari sekä hallituksen jäsenet Ari Ahlfors (sihteeri), Kalle Haapala (alue- ja havaintovastaava), Hannes Halminen (nuorisovastaava), Seppo Kivislahti (suojeluvastaava), Eerik Lehtimäki, Virva Poikonen (jäsenvastaava) ja Juha Wallin (varapuheenjohtaja). Yhdistyksen taloudesta vastaa Hannu Yli-Kauhaluoma, ARK-asioista Markku Santamaa ja tiedotusvastuun jakavat Virva Poikonen, Tarja Pajari ja Hannes Halminen. Yhdistyksen BirdLife-edustajina jatkavat Ari Ahtiainen, Tarja Pajari ja Juha Wallin.

Myöskään yhdistyksen toiminnassa ei tule tapahtumaan merkittäviä muutoksia. Lintutorni-illat jatkuvat jälleen keväällä 2019 ja yhdistys pyrkii järjestämään säännöllisiä retkiä jäsenistölleen. Ideoita ja toiveita otetaan vastaan esim. osoitteessa rslh@birdlife.fi sekä tapahtumien yhteydessä. Suurimpana yksittäisenä tavoitteena alkaneelle vuodelle on saada Otajärven lintutornin kunnostus etenemään niin, että tornin käyttökielto voidaan purkaa.

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous 3.3.2019 vahvisti vuoden 2018 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen. Haastavan määrityskisan voiton vei jälleen Ari Ahlfors. Lisäksi kokouksessa muistettiin hiljaisella hetkellä yhdistyksen helmikuussa edesmennyttä perustajajäsentä ja ensimmäistä puheenjohtajaa, Veli Puputtia.

➢ Talvikisassa tiukka kärkikamppailu

Talvikisa 2018-2019 on saatu jälleen päätökseen ja purkutilaisuus pidettiin Uotilan Sinisellä koululla sunnuntaina 3.3. Kisan voittoon kiri lopulta Juha Wallin 84 lajilla, vain yhden lajin erolla hopeamitalisti Ari Ahtiaiseen (83)! Kolmanneksi kisassa selvisi Virva Poikonen 71 lajilla.

Osallistujia Talvikisassa oli tällä kertaa seitsemän, ja lajeja havaittiin yhteensä 96. Pudotusta edelliseen talveen oli melko paljon, sillä tämänvuotisella voittotuloksella olisi viime vuonna ollut vasta kolmannella sijalla. Kisalle uusia lajeja ei havaittu ja ässiä eli vain yhden kilpailijan havaitsemia lajeja kisassa oli 11. Tarkemmat kilpailijakohtaiset tulokset sekä vanhoja kisatuloksia löydät kotisivujen osiosta **Harrastus** > **Kisat**.

➢ Jokainen ilmoitettu havainto on tärkeä

Yhdistyksen havaintoarkistona toimivassa Tiira-havaintotietokannassa (www.tiira.fi) on ollut jo pitkään kovin hiljaista. Uusia havaintoja ilmoitetaan vain harvakseltaan, vaikka niitä jaetaan esim. lintuharrastajien WhatsApp-ryhmässä viljalti. Pikaviestimistä havainnot eivät kuitenkaan päädy linnustonsuojelun tai tutkimuksen käyttöön, joten kaikkia jäseniä halutaan nyt muistuttaa havaintojen Tiiraan tallentamisen tärkeydestä!

Havaintojen tallentamisen kanssa epäröiminen on turhaa, sillä Tiiraa voi hyvin käyttää myös omana havaintopäiväkirjana. Jokainen ilmoitettu havainto voi lintukantojen muuttuessa olla tärkeä ja arvokas, vaikka tuntuisi nyt arkipäiväiseltä! Yhdistyksen kotisivuilta löydät lisäksi avuksesi vuodenajoittain laaditut listat uhanalaisista ja harvalukuisista lajeista, joista *vähintään* pitäisi havainnot ilmoittaa. Tutustu lajilistoihin kotisivujen osion **Näin ilmoitan havainnon** vasemman reunan linkeistä!

Kuulumisia - Kodiksamin peltolintupäivä 2018

➢ Toimintaa kyliin!

RSLH on alkanut viime vuosina viemään toimintaansa entistä enemmän myös kyliin. Vuonna 2017 pidimme yölaulajaillan Kauklaisissa, ja viime vuoden huhtikuussa järjestimme yhteistyössä Ylisenpään kylärinki ry:n kanssa Lapin Kodiksamissa erittäin onnistuneen peltolintupäivän. Aamulla paljon innokkaita lintujen- ja luonnonystäviä läheltä ja kauempaakin kokoontui Kodiksamin kylätalolle, jossa Rauman seudun nuorempaan harrastajapolveen kuuluva Eerik Lehtimäki piti valaisevan esityksen peltojen pesimä- ja muuttolinnustosta.

Kahvien juonnin jälkeen lähes koko porukka jatkoi kylätalolta kimppakyydein hanhiretkelle Helvetsuon ja Kouklonkulman pelloille, jotka ovat tunnettuja rikkaasta muuttolajistostaan. Tälläkään kertaa ei jouduttu pettymään. Hanhia näkyi paikallisina ja muutolla todella paljon: yhteissummaksi laskettiin 1048 hanhea, joista suurin osa oli metsähanhia, mutta joukossa nähtiin myös tundra-, meri-, kanadan- ja valkoposkihanhia. Töyhtöhyyppienkin muutto oli jo vauhdissa, ja paikallisia pesijöitä ja lepäilijöitä nähtiin lähes 190 yksilöä. Säväyttäviä olivat myös kevään kolme ensimmäistä västäräkkiä! Kaiken kaikkiaan retki oli hyvin onnistunut, sää suosi ennusteista huolimatta ja väkeäkin oli paikalla runsaasti.

Suuren suosion saanut tapahtuma järjestetään tänä vuonna uudelleen – **tervetuloa Kodiksamin kylätalolle jälleen su 7.4.2019**, jolloin kuulemme esitelmän uhanalaisen kiljuhanhen suojelusta ja muuttomatkoista! Esitelmätilaisuus ja sen jälkeen tehtävä hanhiretki ovat kaikille ilmaisia ja avoimia. Tule nauttimaan keväisen peltolinnuston ihmeistä! Lisätietoa viimeisen sivun Tapahtumakalenterista!

Teksti ja kuva: Hannes Halminen

Jos haluat nähdä, mitä kaikkea viime vuoden hanhiretkellä havaittiin, rajaa Tiiran Laajassa haussa kartalta hakualueeksi Rauman Lapin Kodiksamin ja Kouklonkulman peltoalueet ja aseta sopiviin

ja Tiiraan syötetyn jäsenkoodin.

Suojelu – Tuloksia Vuoden lintu 2018 -projektista

➢ Nopeimmin taantuvia vesilintujamme

Huolestuttavan vähälukuiseksi käynyt **punasotka** oli viime vuonna BirdLife Suomen Vuoden lintu -kartoitusten kohteena. Rehevillä järvillä ja soilla elävän linnun kanta on pienentynyt rajusti, ja lajin status on muuttunut erittäin uhanalaisesta äärimmäisen uhanalaiseksi. Myönteisenä asiana voidaan pitää sitä, että Maa- ja metsätalous-ministeriön päätöksellä punasotka ja tukkakoskelo on rauhoitettu metsästykseltä kolmeksi vuodeksi, eikä kumpaakaan saanut enää viime syksynä ampua.

➢ Rauman seudulla ei ainuttakaan varmaa pesintää

Punasotkahavaintoja tuli pesimäajalta RSLH:n alueelta niukasti, eikä yhtään havaintoa varmasta pesinnästä Tiiraan tullut. Enimmät havainnot olivat koiraslinnuista, mikä on punasotkalle tyypillistä. Alla ovat koottuna alueemme pesintään viittaavat havainnot eli ne, joissa pesintäaikaan todettiin pariutuneita lintuja paikallisena.

Rauma	Kauklaistenjärvi	2 paria
	Unajanlahti	1 pari
	Otajärvi	1 pari
	Haapasaaren silta	1 pari
	Petäjäs	1 pari
Eurajoki	Kurkkarinsalmi	6 paria

Kiitokset kaikille punasotkahavaintojaan Tiiraan laittaneille! Koska punasotkan tilanne on tämä, olisi toivottavaa kirjata kaikki havainnot lajista Tiiraan tulevinakin vuosina, jotta nähtäisiin, elpyykö kanta rauhoituksesta vaiko ei.

Teksti ja kuva: Seppo Kivislahti

VIKSUN VINKIT

Jos sinulla on vuodelta 2018 havaintoja punasotkapareista tai pesinnöistä, jotka selvästi eivät sisälly yllä olevaan taulukkoon, ilmoita niistä suoraan punasotkavastaava Seppo Kivislahdelle, 044 912 5795. Vuoden lintu -projekti on tauolla vuonna 2019.

Retkikertomus - Nuorisojaoston Säpin reissu 2018

➢ Kohti lintuasemaa!

RSLH:n nuorisojaosto lähti allekirjoittaneen, Eerikin ja Tuomaksen voimin aurinkoisena huhtikuun lopun lauantaiaamuna 28.4. kevätretkelle kohti Luvian Säpin lintuasemasaarta. Saareen menimme porilaisen kalastajan kyydillä Porin Kuuminaisista. Lähtöpäivänä oli kulunut vain pari viikkoa jäiden lähdöstä, mutta keli oli kuin kesällä parhaimmillaan: lämmintä ja aurinkoa piisasi, eikä tuulikaan pahemmin haitannut.

Saareen päästiin puolen päivän maissa, ja taloksi asettumisen jälkeen lähdimme heti kiertämään saaren rantoja ja metsiä. Länsirannan läheltä tervalepikosta löytyikin yksi reissun kovimmista lajeista, kun valkoselkätikkakoiras intoutui rummuttamaan ja suostui vielä näyttäytymäänkin. Päivän muut hyvät lajit olivat etelärannalta löytynyt erittäin uhanalainen etelänsuosirri sekä saunan viereisessä puskassa lymyillyt käenpiika. Muuten lauantaipäivä oli melko hiljainen, keli oli yksinkertaisesti liian hyvä muuttolintujen näkemiselle. Illalla otimme vielä makeat löylyt erinomaisessa saunassa.

➢ Havaintoja sumussa

Sunnuntaiaamuna heräsimme sumuiseen keliin. Muuttokeli ei ollut oletettavasti kovin hyvä, mutta lähdimme silti staijaamaan itärannan kallioille. Muutto olikin huonoa ja loppui kokonaan sateen alettua seitsemän maissa. Ainoastaan haahkoja ja mustalintuja muutti kohtalaisesti, ja tukkasotkia ja -koskeloita sekä kaakkureita oli hiukan liikkeellä, mutta muuten staijaus ei tuottanut tulosta. Sateen alkaessa urheat staijarit tekivät viisaan ratkaisun ja painuivat takaisin pehkuihin.

Herättyämme saareen oli laskeutunut lähes läpitunkematon sumu. Lähdimme komppaamaan rantalietteitä lepäilijöiden toivossa, mutta saldo jäi melko vähäiseksi. Valko- ja punajalkavikloja lepäili rannoilla ihan hyviäkin määriä, mutta niiden ja runsaslukuisten niittykirvisten lisäksi rantojen koluaminen tuotti lähinnä mukavan niskajumin (kyseisessä kelissä melko turhan) kaukoputken toimesta. Iltapäivällä

kuitenkin kävimme vielä sataman lähellä Prakalan ja Krävelinnokan sekä Takalahden alueita läpi, ja kahden pensastaskun ja muutaman haarapääskyn lisäksi etenkin kivitaskuja näkyi alueella paljon.

➢ Lähtöpäivän parhaat

Maanantaiaamu valkeni - tai oikeastaan harmaantui - edelleen sumuisena. Olimme jo illalla päättäneet herätä vasta seitsemältä, olihan sääennusteiden perusteella hyvä muuttoaamu jo lähes tuhoon tuomittu. Sitkeinä maastojyrinä lähdimme kuitenkin vielä kiertämään saarta ja rantoja - eihän sitä tiennyt, vaikka jotain olisi eilen jäänyt näkemättä. Lintuja oli kuitenkin vielä vähemmän kuin sunnuntaina. Parhaiksi havainnoiksi jäivät sitkeistä yrityksistä huolimatta kaksi kapustarintaa ja ristisorsapari, molemmat saaren etelärannalta.

Lopun aamupäivää vietimme syödessä, pakatessa ja siivotessa asemaa, joka oli osoittautunut oikeaksi lintuasemakulttuurin helmeksi: ehkä vähän karu, mutta kaikkea tarpeellista löytyi jostakin kaapista aivan varmasti. Lopulta yhden maissa iltapäivällä kärräsimme tavaramme laiturille, mistä kalastusvene tuli meitä taas hakemaan. Saimme vielä matkalla kokea yhden merisään mielenkiintoisuuksista: yhtenä hetkenä olimme täysin harmaan seinämän sisällä, ennen kuin sumu loppui kuin veitsellä leikaten ja sukelsimme ulos kirkkaaseen auringonpaisteeseen!

Teksti ja kuvat: Hannes Halminen

Kaikki havikset reissulta löytyvät, kun rajaat Tiiran Laajassa haussa kartalta hakualueeksi Säpin saaren ja asetat sopiviin hakuehtokenttiin "Porin Lintutieteellinen Yhdistys" ja "28.4.2018–30.4.2018".

Lisätietoa Säpin lintuasemasta löydät PLY:n kotisivuilta osoitteesta www.satakunnanlinnut.fi/sappi/

Tapahtumakalenteri

➢ RSLH:n kevään 2019 tapahtumia

Su 7.4. Peltolintupäivä ja hanhiretki Kodiksamissa klo 10-14.

Tervetuloa Kodiksamin kylätalolle (Kodiksamintie 403, Lappi) peltolintupäivään! Klo 10 Toni Eskelin WWF:n kiljuhanhityöryhmästä kertoo uhanalaisen kiljuhanhen suojelusta ja muuttomatkoista. Esityksen ja kahvittelun jälkeen noin klo 11 lähdemme Hannes Halmisen ja Miikka Lappalaisen johdolla vuotuiselle hanhiretkelle Kodiksamin ja Helvetsuon pelloille. Retkellä liikumme kimppakyydein; säävaraus.

To 25.4. Lintutorni-ilta Unajanlahdella klo 18-20.

Keväiset Lintutorni-illat aloitetaan jälleen Unajanlahden lintutornilta, ja niitä jatketaan joka torstai klo 18-20 toukokuun loppuun asti. Paikkana vuorottelevat Unajanlahden ja Kauklaistenjärven lintutornit sekä Otajärven Nuuskin lintulava (esteetön). Tapahtumissa on säävaraus. Saapumisohjeet torneille löydät RSLH:n verkkosivuilta!

To 2.5. Lintutorni-ilta Kauklaistenjärvellä klo 18-20.

Kevään toisen Lintutorni-illan näyttämönä on Kauklaistenjärvi. Tervetuloa tarkkailemaan järven siivekästä elämää lintuoppaan seurassa! Säävaraus.

La 4.5. Tornien taisto klo 05-13.

Vuotuinen ja valtakunnallinen Tornien taisto on jälleen täällä! Kerää oma joukkue tai tule vierailemaan kisaan osallistuvissa lintutorneissa! RSLH:n yhdistysjoukkueet kisaavat Kauklaistenjärven ja Unajanlahden lintutorneilla, joilla järjestetään klo 10 myös maksuton lintuopastus. Lisätietoja: www.birdlife.fi/tapahtumat/tornien-taisto/

To 9.5. Lintutorni-ilta Otajärvellä klo 18-20.

Miten kevät on edennyt Otajärvellä, tule Nuuskin lintulavalle ottamaan siitä selvää lintuoppaan seurassa! Säävaraus.

To 16.5. Lintutorni-ilta Unajanlahdella klo 18-20.

Unajanlahden kevät etenee – kuinka pitkälle on jo ehditty? Tule ottamaan selvää lintuoppaan siivellä! Säävaraus.

To 23.5. Lintutorni-ilta Kauklaistenjärvellä klo 18-20.

Kauklaistenjärven lintutornilla seurataan jälleen kevään edistymistä lintumaailmassa lintuoppaan seurassa. Säävaraus.

To 30.5. Lintutorni-ilta Otajärvellä klo 18-20.

Kevään viimeinen Lintutorni-ilta Otajärven Nuuskissa, lintuopas on paikalla klo 18-20. Tervetuloa kesän kynnyksellä kuulemaan lintujen konserttia ja seuraamaan pesintöjen edistymistä! Säävaraus.

Kevään aikana järjestetään myös muita tapahtumia ja retkiä. Tarkista ajantasaiset tapahtumatiedot kotisivujen tapahtumakalenterista osoitteesta www.rslh.info/tapahtumakalenteri

RSLH on BirdLife Suomen jäsenyhdistys